

NAPREJ

Glasilo jugoslov. socijalno-demokratske stranke.

Telefonska št. 312.

Naročnina: Po pošti ali z dostavljanjem na dom za celo leto K 336, za pol leta K 168, za četrti leta K 84, za mesec K 28. Za inozemstvo mesečno K 45, letno K 540.

Reklamacije za list so poštne proste.

Upravištvo je v Ljubljani, Frančiškanska ulica 6/I., Učiteljska tiskarna.

Izhaja razen nedelj in praznikov vsak dan ob 10. uri dopoldne.

Uredništvo je v Ljubljani, Frančiškanska ulica št. 6/I., Učiteljska tiskarna.

Dopise frankirati in podpisati, sicer se ne priobčijo. Rokopisi se ne vračajo.

Oglasi: Prostor 1x55 mm po K 2. Uradni razglaš, poslano ter notice isti prostor K 3. Pri večjem naročilu popust.

Partizanstvo, ki ni partizanstvo.

V belgrajski vladi se je pojavila kriza. Pa nikar ne misli, dobri moj državljani, da za to, ker se hoče vendar enkrat spremeniti dosedanje katastrofalno politiko in urediti razmere. Pogovarjaj, gospodje so si prišli nekaj navskriž, ker ne morejo biti vsi hkrati ministri, imamo sicer precej resortov, pa vendar še premalo za celo »žlahito«. Ob takih prilikah so pa gospodje državotvorci ljudi drug na drugega in jim uide kaka beseda, iz katere lahko posnamemo, kako si gospoda razdeli plen in na kakšni podlagi temelji njih delo za državo, narod in tako dalje.

Predsednik demokratskega kluba g. Lj. Davidovič je ob priliki zadnje krize izjavil: »Demokratska stranka je bila v notranjem ministristvu vedno skrajno objektivna in ni gojila ni-

kakega partizanstva. Uradnike je nameščala in premeščala v razmerju 9 : 7 in to celo v prilog radikalcev«. Torej ne po zmožnosti, temveč po radikalni in demokratski izkaznici se namešča državno uradništvo, katerega plačuje ljudstvo cele države brez razlike strank in to se po njih narečju imenuje konsolidacija države. Gospodje, le tako naprej in skoraj boste ubili še ono malo vere v objektivnost uradništva, katerega ima ljudstvo sedaj, ker ne bo videlo več v uradnikih za blagor države in tako vsega ljudstva zavzetih nameščencev, temveč le še vaše strankine zaupnike. Ta nesrečni ključ za nameščanje državnih uslužbencev pa bo uničil še ta ugled, katerega ima danes država na znotraj in na zunanje. M. S.

Zaradi razpusta načelstva okrajne bolniške blagajne.

Narodni poslanec sodrug dr. Milan Koruna, je stavil na g. ministra za socijalno politiko radi razpustitve načelstva okrajne bolniške blagajne v Ljubljani naslednji upit:

»Gospod minister! Odločili ste se razpustiti načelstvo okrajne bolniške blagajne v Ljubljani, avtonomne institucije. Tak akt je samo ob sebi nedovoljeno kršenje pravic okrajne bolniške blagajne, katere načelstvo se v smislu statuta voli. Če je sedanje načelstvo bilo nepopolno in ni več odgovarjalo razmeram, naj bi se bila naročila izvedba novih volitev, ne pa načelstvo razpustilo.

V javnosti pa se poleg tega ta razpust komentira tudi kot akt političnega maščevanja nad ravnateljem imenovanem blagajne, g. Ivan Kocmurjem. G. Kocmur se je v teku ljubljanskih občinskih volitev in sedaj kot občinski svetnik politično

vodilno udeleževal, kar stranki, ki ji pripadate tudi Vi, g. minister, ni ljubo. Javnost stoji sedaj zato pod vrisom, da ste hoteli z razpustom načelstva, v katerem so imeli večino politični somišljeniki g. Kocmurja, pritiskati na svobodno izvenuradno politično zadržanje gospoda Kocmurja.

Zato si Vas usojam vprašati, g. minister:

1. Kaki razlogi so Vas vodili, da ste, kršeč avtonomijo okrajne bolniške blagajne, razpustili njeno načelstvo?

2. Ali ste voljni ta razpust sistirati oziroma naročiti nemudoma nove volitve?

V Beogradu, 21. nov. 1921.

Poslovni davek.

Ob težkih bolečinah uvajajo v Jugoslaviji poslovni davek. Ta davek je delno nadomestilo za obdavčenje dobičkov. Poslovni davek plačujejo prekupevalci in trgovci kot obrtniki. Ta davek se pa sedaj nalaga tudi konsumnim zadržanim, čeprav te zadržane pravno in juridično niso dobičkarstva podjetja, marveč le posredovalec med trgovcem oziroma producentom, ki direktno nabavlja potrebščine zase potem svoje organizacije.

Na tem stališču je stala avstrijska zakonodaja. Pri nas pa, ker smo tako napredni in »državotvorniki«, da kar cvilimo, se namerava

tudi na združeno gospodarstvo uvesti poslovni davek.

Ta namera, ki jo narodni gospodarji, torej večinoma precej pametni ljudje, obsojajo, je sad radikalno-demokratske modrosti, prava reakcija, ne pa napredek. In ljudje, ki stvari zagovarjajo, ki smo jih samo te dni jasno označil večkrat, trdijo, da so »študirali« ustave modernih držav, njih demokratizem in socijalno politiko, ter da je v primeri z vsemi še naša uredba najmodernejša.

Cela vrsta navedenih dokazov pa potrjuje nasprotno; besede »državotvornega« Jutra« zvone kot

ironija, posmeh javnosti, če pogledamo v zakonodajno delovanje te gospode. Ni velika umetnost, napraviti še precej svobodomiselnost ustavo, potem pa z zakoni preklicati vse svoboščine ali pa jih absolutistično kršiti, dokler je kdo na vladi. Prav tako so delali avstrijski birokrati že pred svetovno vojno, ipak so bili uvidevnejši.

Naša zahteva je torej, da se za

konsumne organizacije ne uvede poslovni davek, ker konsumne organizacije dobavljajo blago zase kot združitev direktnih konsumentov. Toliko pravnega čuta bi menda že smeli prisojati tudi tistim juristom in toliko gospodarske uvidevnosti tistim finančnikom, ki razpravljajo o davčnih predlogih tam v Beogradu, da bi to uvideli. In tudi tukaj lepo molče!

Skupne akcije železničarjev.

Konferenca vseh železničarskih strokovnih organizacij v kraljevini Srbiji, Hrvatov in Slovencev v Zagrebu.

V zmislu resolucij, ki so bile sprejete na običnem zboru »Strokovnega društva« v Celju, je sklical »Savez železničarjev Jugoslavije« dne 20. novembra 1921 v Zagreb konferenco delegatov obstoječih strokovnih organizacij z namenom, da se ustanovi koalicija, ki predloži nujne zahteve železničarjem vladi in ministristvu Saobračaja. Zahteve so izražene v treh točkah, in sicer:

1. Enkratni pripomoček v višini enega mesečnega zaslužka;
2. 50% zvišanje draginskih dokladov;
3. Takojšnji podelitev službenih oblek.

Končno zahteva konferenca, da vlada skliče anketo obstoječih organizacij, kjer se izdela službena pragmatika, ki bo odgovarjala modernim zahtevam vseh železničarjev. Predloženi projekt ministristva, ki se nahaja v zakonodajnem odboru, se ima takoj umakniti.

Na konferenci so bile zastopane po svojih delegatih naslednje organizacije:

1. Savez železničarjev Jugoslavije.
2. Zveza jugoslovanskih železničarjev.
3. Prometna Zveza.
4. Udruženje Sarajevo.
5. Udruženje, Beograd.
6. Udruženje, Zagreb.
7. Udruženje želez. činovnika, Ljubljana.

Sodrug Bogdan Krekič je v zelo stvarnem in temeljitom govoru obravnaval pomen te konference.

Predsednikom konference je bil soglasno izvoljen sodr. Plesnik.

Konferenca je trajala od 9. ure popoldne do 17. ure.

Konferenca je bila mestoma zelo burna, vendar se je zedinila na popoldanski seji glede na osnivanje

koalicije na podlagi popolne enakopravnosti brez kakršnekoli majorizacije.

Končno se je soglasno sprejel in podpisal ta-le zapisnik:

Zapisnik.

Delegati strokovnih železničarskih organizacij kraljevine SHS so sprejeli naslednji sporazum:

Podpisane organizacije sklenejo koalicijo strokovnih železničarskih organizacij na naslednjih zahtevah:

1. da se takoj povišajo dohodki železničarjem ter se jim da nujna enkratna pomoč;

Za povišanje draginskih doklad rudarjem.

Interpelacija poslanca dr. Milana Koruna in tovarišev na g. ministra za šume in rude radi rudarske plačilne pogodbe, za delavce pri Trboveljski premogokopni družbi.

Posebna ministrska komisija, sestavljena na podlagi ministristva za rude in šume z dne 11. januarja 1921, broj 116 v zvezi z odlokom ministristva za socijalno politiko z dne 7. januarja 1921, broj 750 je utrdila za delavstvo pri Trboveljski premogokopni družbi sledečo pogodbo:

1. Kategorije delavstva pri Trboveljski premogokopni družbi ostanejo iste, kot je bilo določeno z odlokom rudarskega glavarstva v Ljubljani z dne 28. marca 1919, št. 424, in sicer:
 - a) Strelni mojstri, mizarji, tesarji ter vsi jamski in nadnevni delavci, ki imajo minimalno plačo 35 kron za storjeni šilt.
 - b) Mijaši kopači, kurjači, lesni nalaganci, spravljanci na dnevu, hlapeci, kamnolomci, starejši delavci pri separaciji, sploh vsi drugi jamski delavci, nadnevni delavci te kategorije z minimalno plačo 30 kron za storjeni šilt.
 - c) Delavke v starosti nad 18 let in vsi delavci nad 16 let, ki niso navedeni v kategoriji a) in b) z minimalno plačo 24 kron za storjeni šilt.
 - d) Dečki pod 16 let in dekleta pod 18 let starosti z minimalno plačo 17 kron za storjeni šilt.

Minimalne plače se izplačajo, če akordant ne doseže višjega zaslužka, doseže pa 75% poprečne

2. Da se v zakonodajnem odboru Narodne skupščine umakne predloženi predlog ministristva Saobračaja o novem železniškem zakonu ter da se predloži osnutek iz maja 1920 z vseni protipredlogi in da takoj Narodna skupščina skliče anketo koaliranih organizacij;

3. da pri tej anketi sodelujejo od strani koaliranih organizacij samo železničarji.

Vrhovno vodstvo koaliranih organizacij predstavlja 8 delegatov:

Vse narodne organizacije imajo 4 delegate. Savez 2. Udruženje žel. činovnika 1 in Prometna Zveza 1 delegata, imenujejo jih organizacije in morajo priti s polnomočjem v nedeljo 27. novembra t. l. ob 10. uri predpoldne v Beograd hotel Bailoni.

Zagreb, 20. novembra 1922.

Sledijo podpisi vseh organizacij.

Upajmo, da bo ta koalicija nekaj trajnega ter da bo na ta način mogla pomagati najbolj izkoriščani stroki železničarjev.

storitve njegove kategorije v letu 1917. Če iz lastne krivde ne doseže omenjene storitve, se mu izplača ko akordu zaslužek. V tem slučaju se odtegnejo tudi pod št. 2 in 5 navedene doklade.

2. Vsakemu delavcu in delavki se izplača osebno draginsko doklado 27 K za storjeni šilt.

3. Dosedaj veljavne akordne postavke se zvišajo na 10%.

4. Nabavni prispevek znaša četrtletno za delavca in delavko po 500 K, za žene in iste namestujoče gospodinjice pri vdovih 200 K, za otroke in pastorko 150 kron. Za vsak blau, katerega je delavec ali delavka napravila se mu odtegne od nabavnega prispevka, ki mu pripade za njega in njegovo družino sorazmerni delež, isto velja za stavke.

Za čas dopusta se določijo:

- a) v slučaju bolezni ali smrti v družini, vabil k uradno, če ni delavec vabilen kot oboževanec in v drugih nujnih slučajih, krajših dopustih, se delavstvu za neobhodno potrebni čas odsotnosti od dela oziroma dopusta od nabavnega prispevka nič ne odtegne. Znašajo dopusti v zasebnih zadevah v trimesečni dobi skupno več kot 8 dni, se odtegne dopustniku za vse dni sorazmerni del nabavnega prispevka za delavca same-

LISTEK.

NIKOLAJ GOGOLJ: REVIZOR.

Človeku se zdi skoraj nemogoče, da je avtor znamenitega romana — iz slavne dobe zaporoških kozakov — »Taras Bulba« istočasno tudi avtor svetovnoznane romana »Mrtve duše« in mojsterskega dramatičnega dela »Revizor«. Tam romantično slavne pretekle dobe njegove ožje domovine, na drugi strani uničujoča tragika satire ruskega življenja.

Kar je naš Ivan Cankar s svojim »Poluhajanjem v dolini ...« za nas Slovence, to je Gogolj s svojim »Revizorjem« za Rusijo in ne manj za celo človeštvo — kajti razlike med Rusijo in vsemi ostalimi kulturami in nekulturnimi deželami je ta, da je Rusija imela svoje Gogolje, dočim jih ves enako korumpiran svet v svoji korupciji ni bil zmožen poroditi. Mestni poglavar — inkarnacija negativnega, skrajno ne-

socijalnega individualizma z vso bando uradništva dotičnega provinčialnega mesteca Rusije, s svojo dično po »obrazovanosti, velikomestnosti« hrepenečo soprogo, in njegovi podložniki: trgovci in poučnice babnice — vsa ta bagaža, cela ljudska družba sploh, inficirana po različnih negativne in bolne kulture nastopa tu, kakor da jo gledamo v ogledalu. Rak-rana ruskega naroda lahko primeš z roko — in to je hotel Gogolj; hotel je predočiti jo tako vidljivo, da ga ni, ki bi jo ne videl — da bi morda to pomagalo ljudstvu!

A on je ustvaril narodu in človeštvu le sliko za smeh in kratak čas! Ta grenka zavest mu je narekovala na koncu besede, ki jih govori mestni poglavar celemu svetu — pretresljive, do mozga glodajoče besede o svinjskih rilcih!

Te besede naj bi bile tudi našim igralcem resamento, da je komedija lahko tudi potencirana tragika. In to je »Revizor«!

Človeštvo, slabo in korumpirano ne more umeti pisatelja — zato se smeje, ono išče le hrano svoji za-

bavi — in ne misli nič. Zato krične Gogolj na koncu svojega dela pretresujoče besede ...

O režiji govoriti in govoriti o igralcih je skoraj nemogoče, ker bi moral začeti z abc ... In vendar mislim, da ga ni človeka med publiko, ki bi vsaj nekoliko mislil in ne odklonil vprizoritve »Revizorja«, kakršno smo videli na ljubljanskem odru.

Režija nam je podala zunanjo karikaturu počenši pri a končavši pri ž. Izvzeti moram pač tip, ki ga je ustvaril g. Daneš-Gradiš. Morda leži že v pisateljevi ustvaritvi tega tipa — namišljenega revizorja, visokega uradnika iz Petrograda možnost lažje ustvaritve oderskega tipa — vsekakor je bila to kreacija, ki je kvarila slabo enotnost karikature »Revizorja«. Kolikor toliko mu je skušal sekundirati g. Kralj v vlogi Osipa, ki pa ni dosegel niti od daleč višine svoje kreacije v Don Pietru Caruso. Morda je ravno kopito Don Pietra škodovalo Osipa.

G. Putjata je — mogoče v borbi za slovenščino — podal tudi le kari-

kature, ki je pa vsaj v petem dejanju postala resnica. Kreacijo ostalih uradnikov, kakor tudi soproge mestnega poglavarja in njene hčerke — ta poslednja je sicer imela neznanu ulogo — odločno odklanjam, kot popolnoma nezrele in naravnost otroško naivne. Omeniti pa moram, da g. Danila ni ustvaril karikature, pač pa čisto mrtvo figuro, kar pa mi je bilo vsekakor ljubše, kot n. pr. tip grajščaka Dobčinskega (g. Lipah), ki je v tej ulogi popolnoma nemogoč.

Od Soribe-ovega »Kozarca vode« pomeni ta uprizoritev korak nazaj!

Gogolj bi moral še enkrat napisati besede: »Na ta način opremljen (namreč svetovni pisatelj, ki je svetovno naobražen in je spoznal svoj narod do najmanjše malenkosti, ko je postal trden kakor skala v borbi za pravice človeštva, bo mogel ustvariti značaj, ki bodo pravi portreti, ki nas bodo povsod zasledovali in bodo pognali v beg vse karikature junake modnih pisateljev!« Tukaj bi rekel: modnih igralcev!

A. C.

A. L. Rodoljub z dežele v Ljubljani.

Malo dni je v letu, ko se nudi uradniku - deželanu prilika, da po hiti v Atene, — a jej, — v Ljubljano sem hotel reči. Taki dnevi, kot rečeno, so sili redki, zato jih vsakdo šteje med največje praznike v letu. Glavna ovira večkratnega poseta pa ni morda pomanjkanje časa, temveč je temu kriv dr. Kumanudi v Beogradu, ki ureja finance in to obvidno z največjim uspehom, zakaj vse gre »gori«, »notri« pa razmeroma vedno manj. Druga velika ovira je nevidevnost državne železnice, da se noče in noče ravnanj po občinstvu, temveč bi najraje vse vlake tako razporedila, da bi vozili — prazni. Tudi ta vrši s pridom in uspehom svoje narodno gospodarstvo, ko sili človeka, da nenote varčuje, da ne bi človek vsaj enkrat vsake kvatre odpravil v živahno-zaspalo Ljubljano. Meni so je prilika ponudila pretežno soboto.

ga. Izplača pa se nabavni prispevek za družinske člane v polni meri. Nabavni prispevek se izplača četrtletno na prvi plačilni dan v mesecih januarju, aprilu, juliju, oktobru. Onim delavcem, kateri nastopijo službo med izplačilnimi roki nabavnih prispevkov, se izplača samo sorazmerni del nabavnega prispevka oziroma njihovim rodbinam.

5. Za ženo ali isto namestujočo gospodinjico pri vdovcih se izplača rodbinska draginjska dojava 15 K, za vsakega otroka 13 kron za storjeni šilt. Med otroke so štejejo one do 16 let starosti, ki niso zaposleni. Nezakonski otroci se upoštevajo samo oni, ki žive z očetom in skupnem gospodarstvu oziroma za koje izplačuje oče ali mame. Pastorki in pastorki ter sodnijsko adoptirani otroci veljajo za zakonske otroke. Drugi sorodniki se ne upoštevajo.

6. Vsem delavcem, ki ne dobe stanovanja v družbenih hišah, se plača stanarina na mesec: samcu 15 K, rodbina 3 oseb 20 K, 5 oseb 25 K in čez 5 oseb 30 K.

7. Pri ugoditvi minimalnih plač in doklad so se upoštevale ugodnosti velenjskih in zabukovskih delavcev državnih rudnikov. Iz tega vzroka odpadejo izven navedenih vse doklade, katere so bile dosedaj v veljavi.

8. Ker vsebuje osebna draginjska doklada pod toč. 2. vsoto 27 K oziroma rodbinsko draginjsko doklado pod št. 5 15 in 13 K na storjeni šilt, razliko med nabavno in prodajno ceno živil in predpisano količino pri državnih rudnikih v Velenjah in Zabukovci, bo rudarsko glavarstvo v Ljubljani vsake tri mesece omenjeno draginjsko doklado po potrebi cene živil uradno ugotovilo in draginjsko doklado reguliralo.

9. Te določbe stopijo z dnem končane stavke, to je 12. januarja 1921 v veljavo.

Ljubljana, 19. januarja 1921.
Za komisijo ministrstva za socialno politiko ter rube in šume

Jaklič, predsednik.

Na to pogodbo so delavci, kakor tudi Trboveljska premogokopna družba pristali. Trboveljska družba je posebno s svojim podpisom Pokrajinski upravi še pred sestavo komisije izrazila, da soglasja s sestavo komisije in da bo odločbo komisije vzela v znanje. Pretleto je sedaj celih 10 mesecev, živila in potrebščine so se za delavce in delavske družine od istega časa povišale v rudniških revirjih za najmanj 8 K računano za osebo dnevno.

Rudarsko glavarstvo v Ljubljani pa je na točko 8. plačilne pogodbe zgoraj navedene ministerjalne komisije popolnoma pozabilo. Šele na intervencijo Unije slovenskih rudarjev je sklicalo rudniško glavarstvo sestanek delegatov rudarske zadruge ter zastopnikov Trboveljske premogokopne družbe za določitev draginjskih doklad pod točko 8. določene pogodbe omenjene komisije. Pri obravnavi pa je rudniško glavarstvo namesto, da določi draginjske doklade, samo vprašalo zastopnike Trboveljske premogokopne družbe, če so pripravljene povišati draginjske doklade. Zastopniki družbe so seveda to odklonili. Rudniško glavarstvo se je s tem odgovorom zadovoljilo. Tako vedenje rudniškega glavarstva pa ne odgovarja določbi točke 8. pogodbe, ki nalaga rudniškemu glavarstvu dolžnost, da določa draginjske doklade po ceni živil, in sicer to vsake tri mesece

samo. Tako postopanje rudniškega glavarstva razburja rudarje v revirjih do skrajnosti in to.

1. delavstvo opazja iz tega, da rudniške oblasti proti svoji dolžnosti podpirajo podjetnike na škodo delavstva;

2. ker žive vsled pomanjkanja potrebnih dohodkov za dobavo živil delavci in delavske družine v veliki bedi. Vse to postopanje pa tudi škoduje ugledu državnih oblasti samih, ker delavstvo izgublja vsako zaupanje v objektivnost rudniških oblasti.

Vsled tega si dovoljujemo postaviti sledeča vprašanja gospodu ministru za rube in šume:

Obupni položaj brezposelnega slovenskega delavstva.

Prejeli smo dopis delavca, v katerem popisuje obupni položaj delavca, ki vsled današnjih razmer postane brezposeln. Zastojni išče službe na vseh koncih in krajih, toda vedno dobi odgovor: »Vse zasledeno; ni dela.« Da bi pa brezposeln delavec (in koliko proletarijata vedno znova prihaja s kmetov v industrijska centra!) mogel odgovoriti v kak drug kraj, da si tam morda najde kako delo, mu pa ne dopuščajo sredstva, ker jih enostavno nima!

Še manj more seveda misliti na izselitev iz države v inozemstvo, ker mora človek danes biti že bogataš, da zmore vozne in potovalne stroške. Kaj naj počne, se v obupu stanja izprašuje.

Pa tudi tisto delavstvo, ki je danes v delu, ne ve, da-li bo jutri zaslužilo še kaj ali nič, ali bo pa vrženo na cesto. Plače so tolikšne, da se delavec komaj prestra od enega dne do drugega.

Kakih boljše kvalificiranih del pa si delavci v Sloveniji in sploh v Ju-

1. Je-li gospodu ministru poznat ta slučaj?

2. Je-li pripravljen naročiti rudniškemu glavarstvu v Ljubljani, da takoj določi draginjske doklade v smislu točke 8. navedene kolektivne pogodbe ministerjalne komisije.

3. Je-li je pripravljen poklicati na odgovor in kaznovati radi zanemarjenja službenih dolžnosti odgovorne uradnike Rudniškega glavarstva v Ljubljani in na primeren način prekrbati, da se v bodoče kolektivne pogodbe izpolnjujejo tudi od strani podjetništva?

Belgrad, 20. novembra 1921.

Slede podpisi.

goslaviji še celo ne more najti, zani je le lopata, metla in rudarski kramp. »Narod je obupan, razdejani, preplašeni, izmučeni, brez sredstev in moči in le še mehanično dela naprej za klavirni obstoj svojih telesnih udov,« tako končuje dopis. »Izmučena ljudska množica ne zasluži več toliko, da bi nasitila nenasiitlive kapitalistične vampirje.«

Kako resničen je ta dopis! In kapitalistično meščansko časopisje pisari potem še, da delavstvo noče delati, da je treba uvesti 10 in 12-urni delovni čas itd. Kam za božjo voljo pa naj gre ves na novo nastajajoči proletarijat, ko se ne more vsled razmer niti več izseljevati, in ko se industrijo in obrt pri nas v Sloveniji na nezasiitane načine ublaži! S tem se povabivše enkrat, gospodje kapitalisti, in ne čakajte na elementarne izbruhe mas, ki jih danes s svojo reakcionarnostjo do skrajnosti izzivajte!

Skrivnostna tišina vlada v ozračju med masami, ki ima tudi svoj pomen...

Brzjavlj.

TO JE SRAMOTNA DEDŠČINA!

LDU, Belgrad, 21. nov. Poslanca Drogenik in Kapetanović sta se vrnila iz Niša, kjer sta pregledala tamošnji tabor internirancev. Včeraj sta posetila ministra Pribečevića, ki sta mu poročala o svojih vtihih. Minister Pribečević je izjavil, da se bodo interniranci izpustili domov na podlagi že sprejetega sklepa. Glede tega bo predložil ministrskemu svetu poročilo.

SPOR O VEČINI.

LDU, Belgrad, 21. nov. Načelnik demokratskega kluba Ljuba Davidović je poslal ministrskemu predsedniku Nikoli Pašiću pismo, v katerem odklanja od demokratskega kluba vsako odgovornost za nedelavnost parlamenta ter predlaga, naj se pogajanja končajo, da bo mogel parlament nadaljevati svoje delo.

NOVA STANOVANJSKA NAREDBA.

LDU Beograd, 21. nov. Prej nego je pričel razpravljati zakonodajni odbor o stanovanjski naredbi, je pripravil minister za socialno politiko dr. Kukovec, pozivajoč se na ustavo, poseben predlog o izpremembah naredbe, ki naj bi postala zakon in ki naj bi kot taka sanirala stanovanjsko vprašanje v vsej državi. Tendencia ministrstva za socialno politiko leži v tem, da se urede stare stanovanjske razmere tako, da bi ne bilo treba ministrstvu

reševati posameznih slučajev sporov med najemniki in stanodajalci. Radi tega misli ministrstvo za socialno politiko uveljaviti v novem zakonu princip določitve meje dohodkov in plačevanja davkov, da bi se na ta način mogla točno določiti meja med najemniki, ki potrebujejo varstva, in med onimi, ki bi se imeli prepustiti osebnemu sporazumu z lišnimi lastniki. Z ozirom na letno plačevanje davka in na dohodke, bi se izolirali oni, ki nimajo pravice na varstvo zakona in ki jim njihovo gnotno stanje dovoljuje svobodno gibanje s lišnimi lastniki.

DUNAJSKA BORZA ZAPRTA.

LDU, Dunaj, 21. nov. Kakor je odredil svet dunajske borze, se sestanki na dunajski borzi ne bodo vršili do nadaljnjega. Bančne zveze so izjavile, da so s tem sklepom borze solidarne. Clearinski promet je danes ukinjen, banke in firme pa so se obvezale, da ne bodo sprejemale telefonskih naročil in deviznih kupcij. Stavkovni odbor zvez bančne stroke je sklenil, da v svrhu čuvanja vsakršnega zasebnega prometa nadzoruje tudi kavarne. Borza je do danes napovedana naročila, vključno s — ultima limite —, razveljavila.

POLJSKA REAKCIJA.

LDU, Moskva, 21. nov. Poljska vlada je prepovedala ustanovitev delavskega pomožnega odbora za stradalce v Rusiji.

Politične vesti.

Državni proračun za leto 1922. Proračun izkazuje 6 milijard 257 milijonov 577.864 dinarjev izdatkov. Dohodki so se zvišali za 30%. Izdatki so: 1. Vrhovna državna uprava 593 milijonov dinarjev. 2. Ministrstvo pravde 186 milijonov. 3. Min. prosvete 460 milijonov. 4. Min. vere 82 milijonov. 5. Min. notranje 138 milijonov. 6. Min. za narodno zdravje 187 mil. 7. Zunanje min. 34 mil. 8. Finančno min. 829 mil. 9. Min. vojne in mornarice 1489 mil. 10. Min. za javna dela 274 mil. 11. Min. saobračaja 831 mil. 12. Min. pošte in brzojava 238 mil. 13. Min. poljedelstva in vode 144 mil. 14. Min. za šume in rube 206 mil. 15. Min. trgovine in industrije 41 mil. 16. Min. za soc. politiko 414 mil. 17. Min. za agrarno reformo 56 mil. 18. Narodna skupščina 1 milijon in 19. rezervni krediti 81 milijonov. — V kritje proračunskega primanjkljaja 977 milijonov predlaga finančni minister, da se z zakonom dovoli najteje notranjega posojila v znesku 1 milijarde dinarjev proti 6% obrestovanju in amortizaciji do leta 1940.

Konec albanske pustolovščine. Svet zveze narodov je dovršil razpravo o albanskem vprašanju in soglasno sprejel sklep, kateremu sta pritrili tudi obe stranki, in sicer zastopniki Jugoslavije s pridržkom protesta proti postopanju pri določitvi mej. V sklep se je sprejela tudi pritritev Jugoslavije, da bo takoj izpraznila vse albansko ozemlje, kakor tudi obljuba obeh strank, da bosta živeli v dobrih sosednjih odnosih.

Kako je prišlo ponovno do splošne stavke v Južni Benečiji. Zadnji vesti, da je izbruhnila v Južni Benečiji splošna stavka, posnemamo iz tržaških listov, da so se sestali v petek zvečer v Delavskem domu številni zastopniki delavstva in da se je na tem sestanku razvila burna debata med tistimi, ki so bili absolutno proti vsakim pogajanjem in za proglasitev takojšnje splošne stavke (na čelu jim slovenski komunistični poslanec Puntar) ter med onimi, ki so bili še za zadnji poskus sporazuma z de-

lodajalci. Zmagala je poslednja struja. V soboto so se torej zbrali zastopniki delavcev in podjetnikov, kar pa ni imelo radi trdglavosti tehle nobenega uspeha. Delavci so celo izjavili, da so pripravljeni pristati na znižanje do 3.20 lir na skupno plačo, toda delodajalci so zahtevali, da se delavstvo povrne na delo pod pogojem, da se stalne dneve znižajo za 10 odstotkov, cene akordnemu delu pa za 20 odstotkov. S tem je bilo vseh pogajanj konec, zastopniki delavcev so odločili, da predložijo vso zadevo delavskemu delegatom. Ti so se v nedeljo zbrali — in bomba je padla.

Mednarodna delovna konferenca v Ženevi je bila zaključena v soboto. Sprejelo se je priporočilo, da se v trgovskih obratih uvede tedenski počitek.

Zopet nove vojne. »Vorwärts« poroča o mednarodni konferenci zastopnikov mednarodnih poklicnih tajništva transportnih, rudarskih in kovinskih delavcev, ki jo je sklicala pisarna mednarodne zveze strokovnih organizacij za 15. in 16. novembra v Amsterdamu. Konferenca je sprejela tri resolucije, s katerimi se najprej obrača na delavce vseh dežel s pozivom, naj pod vodstvom mednarodne zveze strokovnih organizacij, kadar bi grozila nova vojna, preprečijo izbruh vojne s takojšnjo proklamacijo mednarodne splošne stavke. V drugi resoluciji se pozivljajo delavci vseh dežel, naj se združijo v svrhu preprečenja nove svetovne vojne. Tretja resolucija se peča z vprašanjem skupnega delovanja mednarodne zveze strokovnih organizacij z drugimi organizacijami, ki prihajajo v poštev. Obenem so sklenili, da se sprejme skupni mednarodni boj proti poslabšanju delovnih pogojev za delavce vseh dežel, ki je radi gospodarske depresije čimdalje hujše.

Kako se godi na washingtonski »razorožitveni« konferenci kapitalističnih držav. Anglija pravi: Jaz ne zmanjšam svoje oborožene sile, dokler je ti ne zmanjšaš. — Odgovor se glasi: In jaz je ne zmanjšam, predno je ti ne zmanjšaš. In tako pravijo vse udeležene kongresa po vrsti.

Dnevna kronika.

Psihologija narodov vobče in slovenskega posebej. Na to hvaležno polje za strokovnjaka in ne-hvaležno za diletantu sta se podala dva »Narodova« žurnalista. In pretekata bridke solze nad našim nič temperamentnim, kratko: »nesrečnim« narodom. Zakaj? Ker kriči premalo življa! Glede na naš značaj se je sicer doslej oficijelno in oficijozno trdilo, da je ravno narobe res, da mi Slovenci preveč kričimo, da se preveč in prenežno navdušujemo in da moramo za tega vzeti nase tudi posledice in učinke takega prenežno vzkipevaločega temperamenta nase: površnost, pomanjkanje vztrajnosti, zaletavost, nestalnost. Pokojni Cankar je, v nasprotju z »Narodovima« psihologoma, našel za ta naš značaj trpke besede. Zato ni povsem jasno, kaj je dovedlo ta dva gospoda do te herezije v nauku o naši narodni duši. Morda okolnost, da se enega gledališkim proizvodom premalo ploska in drugega gledališkim kritikam premalo aplavdira? Kakor rečeno, ne vemo, a radovedni smo. One Slovence pa, ki jih je vzpričo te hude kritike zaskrbelo za njih premrtvi »temperament« in ki si še trenirajo grlo za

prilike in neprilike, za katerega ta dva psihologa predpisujeta, tolažimo in jim v tolažbo povemo, da bi bili svojega prehladnokrvnega temperamenta, po primerih v širokem svetu sodeč, lahko celo veseli — če bi bilo to le res. Zakaj po pravici bo vsak človek dvomil, da je temperament in značaj kakšnega afriškega ali indijskega plemena, ki mirje navdušenja, kadar pušča recimo posvečena krava vodo ali blato — in pri dobri krmi se to čisto dogaja — več vreden, kakor recimo značaj Škandinarca ali Angleža, ki zna celo prevarne demonstracije in mase gibajoče akcije odeti v plašč dostojanstvenega molka, ki pa je v kljub temu, ali prav za prav ravno radi tega tem bolj ponemben in izdaten. Kdor hoče nadaljnjih zgledov za to trditev, jih bo našel igrati in povsod. Pameten človek tudi ve, zakaj naj se odloči in bo svaril ljudstvo: malo manj kričanja in »temperamenta«, malo več dela in vztrajnosti. Narodnim psihologom okoli »Slov. Naroda« pa priporočamo, da ne govore o takih in enakih stvarih s prevelikim temperamentom in premajhnim znanjem. Zakaj ostala jim bo samo blamaža.

utise, ki sem jih pri tem dobil, pa naj moje zlato pero skromno popisuje.

Ob štirih zjutraj sem moral zapustiti gorko posteljo. Iz našega mesta na postajo se vleče kot iz Kurje vasi k sv. Petru v Ljubljani. Službujoči uradnik me je zaspano pogledal, prečel 12 dinarjev, kolikor stane vožnja, stehal še g. kapitana, poveljnika obmejne čete, ki tehta 98 kg, ter šel odpraviti vlak. Vozovi izgledajo kot po hudi bitvi. Vojaški rezervisti so pobili matematično natančno v vsakem oddelku po eno šipo, bilo jim je namreč prevroče, zato jim je pamet padla iz glave v nogo, skočila preko ojnice v šipe in od tod v žep davkoplačevalca. Kaj je tukaj napravila, se še ne ve, bržčas pa vzbudila ploho zabavljanja na državo, ki je končno tudi kriva, da je človek na svetu. A šta to.

V Kranju čaka vlak toliko časa, da pogleda nezakurjen popotnik lahko v gostilno »Pri zadnjem grošču«. Debelušna dekla stoji za kuhinjsko mizo in toči, male in velike ste-

klenice po en in štiri dinarje, potniki pa kurijo, eden več drugi manj, vsi pa srebaajo pravzaprav s češnjevcem pomešan spirit. Drugih naseč med potjo nisem doživel, pač pa bi si dovolil opozoriti upravo državnih železnic, naj svoje uslužbenke najmanj podeseteri. Vse nanovo sprejete naj nastavi na potniških vozih, jih opremi s pljuvalnikom in pepelnikom, da hodijo od potnika k potniku in prosijo za pljunke in čike. To je edini način, da se navadi ljudi na snaznost. Kaj pomagajo pol metra visoke črke, če pa ni za njihmi policaja s šibo, kaj pomagajo pepelniki na steni, če je pa tako prijetno pohoditi čik z nogo. Tako dela naše slavno občinstvo doma, tako dela na potu in v gostilni.

Došle potnike so ljubljanski postrešči sprejeli z godrnjanjem, ker so prinesli premalo prtljage, ali pa premalo »backov«, da bi si pustili robo nositi; to je namreč luksuzno blago. Zgodnji popotnik mora označiti svoj prihod najprej kavarni. Da je ta srečna kavarna »Union«, se

razume samo po sebi. Kdo bi pa tu diholil tja v »Zvezdo«, kjer bodo v par dneh Krapeža slekli, pardon, odkrili. Saj je pa že tudi čas, njena sezona je že itak pri kraju. Jutranji listi so povsem nezanemljivi, poročajo o samih krizah, stavliali na Italijanskem, atentatu na grško kraljico, o naši državi pa molče, završijo le tedaj, kadar Curih pade. Drugače pa dobi človek iz naših časopisov vtis, da smo država samih lumpov, falotov, tatov, potepuhov, nepridipravov od ministrskega predsednika doli do navijalca ure sv. Andreja v Trzinu. Zato proč s časopisi, s temi zastrupljavci javnega mnenja, kar so tudi v resnici. Samo pogledati moram še, kaj je v gledališču. Juhe! Opera Boheme, drama v nedeljo popoldne »Požar strasti« in še kaj? Da, mladinski žalni koncert Glasbene Matice. Dobro sem naletel, tri krasne, debele muhe ubijem na en mah, posebno še ker nočim pri bratu in to — zastoj.

Dnevni red uradnih opravkov je kmalu izčrpan. Med potjo sem kupil

vstopnice, ki so stale trinajst dinarjev. Sumil sem, da bo nesreča in res je bila, toda o tem pozneje. Najdalje nas je mudil opravke pri gospodu pokrajinskemu namestniku, kjer smo na mehkih stolihi sedeli in čakali nad tričetrt ure. Gospod namestnik je tačas bil odsoten radi pregleda invalidov in je, kakor sem danes bral, iznašel novo vrsto invalidov, namreč invalide od Fajmoštra, jaz bi pa dodal k temu še invalide od Volka in Unionske kleti, bil bi jih lep regiment, potreben največjega obzira in krepke denarne podpore, da uničijo kar največ alkohola. Ko smo gospodu ministru potožili svoje skrbi in težave ta zapustiti vladno palačo, so šle ravno cigararce lahkih nog in krutčega želodca v obsežnih grupah proti domu.

Dva člana našega poslanstva, namreč debelušni župan gorenjskega rga čevljarjev in sloki zastopnik SLS, sta jo urezala, podprta od gola iz unijonske kuhinje, gori proti Šiški, hoteča doseči še vlak, ki ju s polževq hitrostjo ponesel v varno

domače pristanišče, v okrilje drage žene. Midva, z drugom od fronkarije, pa sva jo zavila doli po Nunski ulici. Na koncu le-te bi se bila kmalu zmotila in zavila na »nunsko porto«, toda spomnila sva se, da nima va komisne šalice, vilice in žlice, brez tega se na poti ne dobi ničesar. Zato sva jo ubrta dalje po Seleburborgovi ulici. Med potjo sva dobila same umetnike, opernega tenorista Bratuša, ki doslej še samo študira, nastopil še ni nobenkrat, dramskega ljubimca Pavla Ločnika, ki ljubij vneto in goreče umetnost, a nič manj steklenico dobrega cvička, dalje tenorista kr. opere Leopolda Kovčaka, ki se razume poleg tega še na klofutanje na ulici, člane Zihovega kvarteta in nebroj drugih večjih in manjših veličin, ki kosijo poleti v zeleni Zvezdi, pozimi pa na promeni v Seleburborgovi ulici. To je naš up in naša nada!

(Dalej prih.)

Za to pa temperamenta niti tre-
ba ni.

„Rdeči teden“ je zaključen. Pri-
dobili smo 47 naročnikov in nabrali
za tiskovni sklad „Napreja“ 1554 K
razen tega še 3 naročnike za „Volks-
stimme“. Železničarji so pri tej ak-
ciji zavzeli pasivno resistenco, mor-
da zato, ker še nimajo svojo stro-
kovno organizacijo v popolnem re-
du. Apeliramo pa na nje tem potom,
da tudi oni store svojo dolžnost, ter
naknadno določijo gotov termin za
nabiranje naročnikov „Napreja“ in
za zbiranje tiskovnega sklada, ter
gredo v tistem času vsi na delo!

Nov delavski Mesija. Kje? To
sicer še ne vem, toda tajištvo je že
tudi in tudi krščen je že in sicer »Sa-
mostojna delavska strokovna unija«.
Naročilo je že tudi znak, okusen in
ličen: iz višav padajoči beli žrjav
na zlato polju; v ozadiju pa klasje
in bog Merkur. Sprejemajo se tajiš-
ki po 6000 K mesečno, če mogoče s
špijonskimi zmožnostmi in s prakso
iz več strank. Le vkup, socialen
program prehaja v prakso!

Beđa jugoslovanskega dijaštva
na Češkoslovaškem. Slovenski di-
jaški zadrugi sta poslali ministru za
prosveto v Belgrad resolucijo, spr-
jeto na zborih obeh zadrug, kjer se
kruto pritožujejo nad nerednim po-
deljevanjem dijaških štipendij, vsled
česar je dijaštvo zagazilo v nemilo
bedo in pomanjkanje. Dne 20. 6. t. l.
namreč je izšla naredba ministr-
stva za prosveto, ki razglasa, da se
za prihodnje šolsko leto centralizi-
rajo in izenačijo štipendije vse dr-
žave, na pravilno in do predpisane-
ga roka (28. 8. t. l.) vlozene dijaške
prošnje, pa dijaštvo še do danes ni
prejelo nobenih rešitev. — Res lepo
funkcionirajo uradi v Belgradu!

Ministrstvo pošte in brzojava v
Beogradu je odredilo, da morajo bi-
ti brzojavke v nemškem jeziku pi-
sane z latinico. Gotica ni dovolje-
na, ker je naraščaj v brzojavni služ-
bi ne pozna in mu delajo brzojavke
pisane v gotici težkoče.

Kolkovanje garancijskih pisem.
Občinstvo se opozarja, da se mora
za garancijska pisma donesti pred-
pisano takso v kolkih že, ko se
predlože generalni direkciji držav-
nega računovodstva v registriranju,
sicer zapadejo tako izdajatelji kakor
tudi prejemniki takih garancijskih
pisem, kazni.

V informacijo javnosti glede
uvozne carine na znanstvene knji-
ge. V znišilu izprememb in dopolni-
tev zakona o splošni carinski tarifi
z dne 30. junija 1921 C. br. 44.008
Uradni list 89/239 ex 1921 so knji-
ge, ki so pisane ali tiskane v tujem
jeziku in ki so mehko vezane, pro-
ste uvozne carine, dočim so knjige,
pisane ali tiskane v našem jeziku
podvržene uvozni carini in sicer
mehko vezane 150 oziroma 80 di-
narjev, trdo vezane pa 190 oziroma
120 dinarjev za vsakih 100 kg, viš-
je postavke, veljajo v razmerju z
inozemstvom, napram, kateremu se
uporablja maksimalni tarif, nižje pa
v razmerju z državami, napram
katerim postopamo po minimalnem
tarifu. Trdo vezane knjige tujih je-
zikov plačujejo uvozno carino 20
dinarjev za vsakih 100 kg.

Taksa od pobotnic, izstavljenih
denarnim zavodom. Občinstvo in
zlasti denarni zavodi se glede kol-
kovanja priznanc (pobotnic) v smi-
slu tar. postavke 33 začasnega za-
kona o takсах in pristojbinah
(Uradni list št. 100-1921) opozarja-
jo naslednje: 1. Ako kdo položi pri
denarnem zavodu denar, da mu ga
ta zopet izplača, čeprav potem dru-
gega zavoda, je o izplačilu izstav-
ljena pobotnica takse oproščena. 2.
Takši podvržene so samo pobotnice
o gotovi vsoti, katero je smatrati
za odškodnino (protivrednost) za
delo, uslugo, prodane predmete ali
vobče za poravnane izvestne ob-
veznosti. Takso je v teh primerih
plačati v kolkih na pobotnici, ki se
izroči onemu denarnemu zavodu v
tuzemstvu, kjer se izplačilo dejansko
izvrši. Ako se pa plačilo naka-
že v inozemstvu, se plača taksa pri
nakazujočem tuzemskem denarnem
zavodu. Vsled tega ne podlegajo
takši potrdila denarnih zavodov, ki
jih izdajajo za položeno vsoto, da
se izplačajo po drugem zavodu.
(Oglez razglas del. min. financ z dne
17. 11. 1921 št. B II 50/99 v Ur. li-
stu).

Cenzura filmov. V Belgradu iz-
delujejo naredbo, s katero se uvede-
jo natančna določila glede filmske
cenzure.

Državna posredovalnica za de-
lo. Pri vseh podružnicah „Držav.
posredovalnice za delo“ v Ljubljani,
Mariboru, Ptuj in Murski Soboti
je iskalo v preteklem tednu od 6.
do 12. novembra 1921 dela 181 mo-

skih in 54 ženskih delavnih moči.
Delodajalci so pa iskali 131 moških
in 32 ženskih delavnih moči. Posre-
dovanj se je izvršilo 98. Promet od
1. januarja do 12. novembra 1921
izkazuje 29.566 strank in sicer
14.599 delodajalcev in 14.967 delo-
jemalcev. Posredovanj se je izvrši-
lo v tem času 8869. Dela iščejo: pi-
sarniške moči, rudarji, kovinarji,
peki, mlinarji, mesarji, trgov.
sotrudniki, prodajalke, sluga, viničarji,
šivilje, vzgojiteljice, služkinje, ku-
harice, postrežnice, vajenci, vajen-
ke itd. V delo se sprejmejo: usnarji,
gozd. delavci, ključavničarji, mi-
zarji, zidarji, tesarji, čevljarji, ko-
vači, kolarji, kleparji, služkinje, ku-
harice, vajenci, vajenke itd.

Izpred ljubljanske porote. Včeraj
se je otvorilo porotno sodišče. Kot
prvi slučaj je bil na vrsti bratomor.
Dne 10. julija je Miha Friškovec iz
Mengša ustrelil brata Franca. Med
bratoma je vladalo sovraštvo radi
tega, ker je mati hotela dati po-
sestvo Mihaelu. Porotniki so po raz-
pravi zanikali vprašanje umora, pri-
trdili pa na vprašanje o prekorače-
nju silobrana. Miha je bil obsojen na
8 mesecev težke ječe.

Maribor.

Naročnikom „Kresa“. Vse na-
ročnike „Kresa“ v Mariboru opo-
zarjamo, da je prevzel poverjen-
stvo za Maribor in bližnja predme-
stja s. prof. Ivan Fava, in se naj v
vseh zadevah glede uprave „Kre-
sa“ obračajo na njega.

Iz seje mestnega sveta z dne 18.
novembra. Stavbne prizidke se do-
voli tovarni Halbörth, tovarni mila,
g. Lininger, tovarni Berg, zvonarni
Bühl, Ivan Lahčič, Franju Lippert
pa se dovoli le začasno obrat z vez-
no žago; prošnje Andrej Macarol,
gasilnega društva, Hije Drlič in
Ernst Ryšavi se odkloni.

Najstarejši meščan gosp. Josip
Leeb je v starosti 91 let umrl. Po-
kojnik je bil 21 let občinski svetov-
valec mesta in umrl v skromnih
razmerah. Mestna občina je priredi-
la pokopniku lep pogreb.

Iz stanovanjske komisije. Na
mesto občinskega svetnika Nova-
ka, ki je izstopil iz stanovanjske ko-
misije predlaga NSS obč. svetnika
železničarja Seliška.

Odborova seja „Zdravniškega
društva v Mariboru“ se vrši v četr-
tek dne 24. t. m. ob 18. v Mariboru
v hotelu „Pri Zamorcu“.

Mestni zdravnik dr. Trezn ostane
do nastopa državne službe kot
šolski zdravnik pri občini. Razpiše
pa se mesto mestnega zdravnika.

Uradno poslopje za oblast Mar-
ibor. Te dni išče v Mariboru poseb-
na komisija zastopnikov politične
oblasti ter mestnega magistrata pri-
mernost poslopja za uradne prostore
za oblast Maribor. Baje se potrebu-
je za vse uradne prostore te oblasti
okoli sto sob.

Mestna hranilnica. Z ozirom na
sklepe občinskega sveta sta zastop-
nika naše stranke, sodruga Postrah
in Hojnik, izstopila iz upravne
sveta hranilnice, ki je sestavljen iz
samih demokratov, kljub temu, da
nosi mestna občina davčno jamstvo
in jamstvo penzije nastavljenecov.
Zahtevala sta, da se pravila tega
zavoda tako preuredi, da bodo od-
govarjala tudi zahtevam mestne
občine, kar pa so demokratje odklo-
nili. Naravno sta morala izvajati
posledice, ker nikakor ne gre in ne
bo šlo, da se gotova politična stran-
ka intabulira v zavodih, jih nekon-
trolirano upravlja, občina pa naj sa-
mo kima, v kljub temu, da nosi vse
jamstvo. Značilno je tudi dejstvo,
da nočejo demokratje sodelovati v
nobenem odseku občine, kjer je de-
lo brezplačno, medtem ko se krče-
vito drže denarnih zavodov. In če
bi imeli demokratje le trohlo sramu,
bi morali sami izvajati konse-
vence — ali tega nimajo, zato bo
moral občinski svet spregovoriti o
tem vprašanju. In dokler živimo v
pravni državi, tudi vlada ne bo mo-
gla tega čina demokratov odobra-
vati. V zavodu se vrši strokovna
revizija po zadružnem revizorju g.
Škrlepu, po reviziji pa je dolžnost
občinskega sveta, da se sedanje stan-
je preuredi zavodu in občini v ko-
rist.

Vokalni koncert „Adamičev ve-
čer“ s sodelovanjem g. opernega
basista E. Rumpfa priredi podruž-
nica „Svobode“ dne 4. februarja v
Mariboru. Vse pevce, ki imajo ve-
selje do lepega petja vabi podružni-
ca, da se prigrasijo v Delavskem
domu, Ruška cesta 7. Vaje, katere
vodi profesor G. Hladky, se vrše
vsak torek in četrtek istotam.

Gledališko vprašanje, doslej mu-
čna točka spletkarjenja, v katerem
je trpelo samo gledališče, bo v krat-

kem rešeno. Kot upravnik ostane
dosedanji g. Bratina. Mi se v ta
spor nismo vtikali, želimo pa, naj
upravlja že potem gledališče ta ali
oni, da služi le umetnosti.

Ob obletnici Cankarjeve smrti
bo mariborsko gledališče uprizorilo
po g. Skrbušku dramatisirano zna-
menito Cankarjevo povest „Hlapec
Jernej“.

Ob zaključku športne sezone
priredi športni klub „Svoboda“ v
mestni kazini dne 26. novembra ob
8. uri zvečer športno zabavo s ple-
som. Vstopnina 4 dinarje. Vabimo
vse prijatelje „Svobode“ k tej za-
bavi.

Živinozdravniški ambulatorij in
podkovsko šolo ustanovita živino-
zdravnik Ivan Šostarič ter podkov-
ski mojster Josip Pečar.

Električni izprašilni aparat „Va-
kum“ je naročila mestna občina za
izpraševanje gledališča in ga bo po-
sojevala tudi privatnikom proti ma-
lenkostni odškodnini.

Vojaške barake v Samostanski
ulici poleg dveh ljudskih šol, kjer je
nastanjena karantenska štabija, tvo-
rijo stalno infekcijsko nevarnost,
zato bi bil skrajni čas, da vojaška
uprava prestavi to štabijo kam dru-
gam. Barake so v slabem stanju in
razpadajo, če bodo še dolgo v voja-
ških rokah jih zadene usoda, kot
druge barake. Mestna občina, na
katerem zemljišču stoje barake, bi
jih lahko seveda z velikimi žrtvami
pripravila za stanovanja in uredila
okrog 60 stanovanj in bo v tem po-
gledu tudi storila občina vse ko-
rake, da reši to vprašanje.

Zaradi razžajenja Njega Veli-
čanstva — — — je bil pred mari-
borskim okrožnim sodiščem v sobo-
to obsojen na tri leta težke ječe po
§ 91b srbskega kazenskega zakona,
ker je meseca marca med potom iz
Zagreba v Maribor v vlaku zabav-
ljal in rekel „Peter i Aleksander,
j — — — I jim Boga“. — To je baje
„najnižja“ kazen po tem zakonu, ki
prepoveduje zmanjšanje kazni pod
3 leta. Ali bo to kasacijsko sodišče
zdržalo, je zelo dvomljivo, ker je po
avstrijskem zakonu taka kletvica
samo prestopek; seveda so naši
sodniki postali večji Srbi, kot Srbi
sami!

Celje.

Celjski sodrugi pozor! Krajevni
odbor Celje, naznanja, da se bodo
vršile zopet poučne diskusije in si-
cer redno vsak četrtek ob 18. uri v
gostilni gospoda Svetelja v Gaber-
jih. — Ker bodo na dnevnem redu
trajna predavanja o najvažnejših
vprašanjih, ki jih mora dobro po-
znati vsak zaupnik in občinski odbor-
nik, če hoče delati tako, kakor zaht-
evajo organizatorična načela, je
dolžnost teh, da se diskusij točno
udeležijo. — Odbor.

Ptuj.

Čas kislih kumar. Drugod na-
stopa ta čas julija in avgusta, pri
nas pa — ki pustimo — pardon ker
pusti beograjska vlada občinski od-
bor že celih 7 mesecev na dopustu,
za katerega nikdar nihče prosi ni
— je čas kislih kumar novembra in
decembra. Nu-ja izanci so za Ptuj
nekaj posebnega. Vreme imamo ze-
lo vlažno, zaradi tega se drži vsa
javnost v toplo zakurjenih sobah, da
ne dobi nahod in z veliko napetost-
jo pričakuje, kdaj bo Beograd na-
pravil konec dopusta tukajšnjega
župana s. Ložinška in z njim celega
občinskega odbora, ter ga poklical
k rednemu delu, dal demokratom
priložnost da pokažejo koliko dol-
gov so že naredili od tistega časa,
ko so gospodarili v tukajšnji občini
in tako uvede namesto kislih kumar
— delo. No, gg. Pribičević in dr.
Žerjav!

Apel na obrtnega nadzornika. V
tovarni „Petovla“ na Bregu pri Ptuj-
u so nezdgoe na dnevnem redu.
Pretekli teden je zopet stroj zlomil
roko s. Fideršku. Sedaj je tekem
kratkega časa zadobilo 5 delavcev
težke telesne poškodbe pri strojih;
ker to izvira iz tega, da se polaga
premalo paznje na varnostne na-
prave; pozivamo nezdgodno zava-
rovalnico in g. obrtnega nadzorni-
ka, da si komisionelno ogleda to-
varno in konstatira, ako odgovarja
varnostne naprave zakonitim
predpisom. Odkrilo se bo pri tem
marsikaj protizakonitega. Na to
opozarjamo že v naprej. — Priza-
deti delavci.

„Ptujski list“ od onega časa, ko
je Tone podpisal reverz, redno iz-
haja. Če bo katere številka izosta-
la, bomo že poročali.

Ko prečitata „Naprej“, ga od-
dajte Vašim prijateljem!

Kulturni vestnik.

Opozarjamo na današnji operni
koncert v ljubljanski operi znanega
baritonista, primirerja moskovske-
ga, oziroma belgrajskega gledali-
šča, g. Holodkova, s sodelovanjem
primadone zagrebške opere ge.
Wesel - Polla in s spremljevanjem
klavirja po znanem prof. Ruč-u. —
Koncert bo nudil pravi umetniški
užitek.

Dr. Fr. Hešič, Vežbenica hrvatsko-
srbskega jezika za srednje in njim slične
šole. Založila Tiskovna zadruga v Ljub-
ljani 1921. — Strani 287. Cena mehko ve-
zani knjigi Din. 18.50, po pošti 1 Din. več.
Hešičeva knjiga ni samo slovnica, marveč
tudi vežbenica obnem. Ne navaja samo
pravil, ampak za vsako pravilo tudi veli-
ko število vaj in nalog. Poleg tiskanih ci-
rilskih tekstov, ji je pridejano tudi celo
vrsto pisanih in sicer v različni pisavi. Na
ta način se najlažje vadimo v pismeni ci-
rilici. Knjiga bo izvrstno služila tudi sa-
monkom. Naroča se v Tiskovni zadrugi
v Ljubljani, Prešernova ulica 54.

Zorko Prelovac: Dve pesmi za moški
osmerospjev (moški zbor) in bariton solo:
1. »Zapoj mi pesem deklet (Kšenijs Verka).
2. »Skrjančica« (Ivo Peruzzi). Založila in
tiskala »Zvezna tiskarna« v Ljubljani. Vsa-
ko pomnoževanje prepovedano. Cena skup-
ni partituri 4 din. »Zvezna tiskarna« je ho-
tela s predležčo izdajo ustreči našim pev-
cem, ki ljubijo preproste in melodijske
pesmice. Dobivajo se v »Zvezni knjigarni«
v Ljubljani, Maršini trg 6.

Organizacijski vestnik.

Vestnik Svobode.

Vič-Gliace. V nedeljo, dne 27. t.
m. igra dramatični odsek „Svobo-
de“ na odru Sokolskega doma „Lo-
wordsko siroto“, igrokaz v 4 de-
janih. — Sodrugi, posetite to našo
prvo predstavo na Glincah! Vstop-
nice pri sodrugu Mraku v predpro-
daji!

Gospodarstvo.

= Obratno ravnanje južne
železnice Ljubljana razpisuje doba-
vo 200 vagonov hrastovih drv. Re-
fektantje naj vpošljejo tozadevno
ofero na obratno ravnanje juž.
žel. odd. III-4 Ljubljana.

= Krajska hranilnica v Ljub-
ljani je prejela obveznice 7 odstot-
nega invest. posojila. Oni, ki so po-
pisali pri tem zavodu posojilo, naj
prinesejo ali pošljejo po pošti za-
časno potrdilo, da prejmejo origi-
nalne obveznice. Obveznice se bo-
do razpošiljale poštne prosto po
naredbi min. za pošto in brzojav.

= Na Savi in Donavi potopljene
brode bo neka privatna družba z
dovoljenjem prometnega ministr-
stva izvela na dan. Potopljene
ladje predstavljajo veliko vrednost.
Saj drugače bi jih ministrstvo ne
oddalo privatni družbi v roke!

= Belgijski industrialci se za-
hvaljujejo. Namreč g. ministru dr.
Krizmanu za koncesije, ki jim je dal
in za druge pomoči. — E, zaradili
so, zaradili eni in drugi!

Dopisi.

Vrhiški dezenterij. Pretečeni
teden, v četrtek, se je vršila seja
vrhiških občinskih očkav. Gospod
župan je svoje somišljenike na pa-
met naučil, kdaj morajo proti, ali pa
za glasovati. Vsi njegovi jogri so
prišli na sejo s sigurnostjo, da bodo
pravilno glasovali za vsako stvar.
Socialni demokrati so pa to pot
prinesli s seboj precej materijala, na
katerega župan in njegovi jogri niso
bili pripravljeni. Vsled tega so prišli
v zadrego in niso vedeli, kako bi gla-
sovali. Ko so po dolgem času spo-
znali, da jim je štrna zmešana, so
je enostavno odkurili. Ko so vsi kle-
rikalci desentirali, je gospod župan
konstatiral neskepnost in sejo za-
ključil. No za dezenterije pride ved-
no kazen; mi bi vrhiške sodruge
prosil, da naj z njimi milostno po-
stopajo.

Račje. V „Taboru“ se je oglašil
znani dopisnik z dopisom, ki kaže
zagrizeno kapitalistično strankar-
stvo in jezo nad kapitalističnim po-
razom pri občinskih volitvah. Ne
more se prilagoditi dejstvu, da je
ljudstvo tukajšnje občine poverilo
vodstvo možu socialnemu demo-
kratu, o kateremu se ljudstvo izra-
ža v splošnem pohvalno, in zado-
voljivo. Da deluje res v blagor ob-
čanov. Na dopis v „Taboru“ bi ne
odgovarjali, da pa javnost izve, ka-
kšne dolžnosti nalagajo dopisniki
„Tabora“ županom, ki niso njihovi
podrepaniki, ki znajo misliti samo-
stojno in niso odvisni od bankokra-

tov in »Taborjevi« državotvorni-
kov, povemo naslednje: V dopisu
napadajo župana, ker ne trobi v nji-
hov rog in češ, da bralno društvo v
Račnem ne deluje. Gospodje! Po-
mislite, da ni župan v odboru tega
društva in ga tudi ni on sestavil.
Društvo je privatno in neodvisno
od župana. Če društvo ne deluje, je
znamenje, da je odbor nesposoben.
Torej g. dopisnik in vaša garda, iz-
dali ste se sami, na niste zmožni
voditi društvo. Blatiti ljudi po časo-
pisju, v tem ste pa izurjeni. Tudi ni
dostojno, v časopisu blatiti občane,
češ da se vršijo požigi in poboji.
To blatenje je izvršil dopisnik „Ta-
bora“ vedoma, ni pa povedal, kdaj
in kje so se vršile take stvari. Za-
dovoljstvo nas navdaja, da se lu-
dije pri nas le izpametujejo in se
odpovedujejo kapitalističnemu ča-
sopisju. Kar se pa tiče našega so-
druga župana, pa si naj dopisnik
zapomni, da smo ponosni da imamo
moža, ki se resnično zanima za bla-
gor občanov in da deluje za izbolj-
šanje položaja revnejših slojev. Vaši
napadi pa naj mu služijo v dokaz,
da je na pravi poti, drugače bi ga
gotovo ne napadali.

Društvene vesti.

Društvo stanovanjskih najemni-
kov za Slovenijo s sedežem v Ljub-
ljani, opozarja, da se vrši prihodna
javna odborova seja v sredo dne
23. novembra t. l. ob 20. uri v mali
dvorani Mestnega doma. Društve-
na pisarna daje članom dnevno od
18. do 20. ure informacije Sv. Pe-
tra cesta šte. 12 pritično desno.

Po svetu.

— Koliko imajo plače delavci po
raznih državah? Naslednja statisti-
ka, preračunana povprečno v svi-
carske franke, nam pove naslednje:
na Angleškem 2.10, na Švicarskem
1.77, Francoskem 1.10, Belgiskem
1.03, v Italiji 0.55, v Nemčiji 0.55, v
Avstriji 0.53. Ampak značilno je, da
je naša država, če bi jo bilo treba
med drugimi tudi kaj omeniti, med
zadnjimi, ali pa je sploh nič ni. Da,
statistika!

— Reakcija po stavki železni-
čarjev v Italiji. Spričo stavke, ki so
jo proklamirali železničarji v Nea-
polu, ki pa je le deloma uspeša, je
vlada odredila, da se porabijo za-
konita določila, ki prepovedujejo
vstajo v javnih službah. Zato so bili
odpuščeni iz službe trije strojevod-
je, ki so bili glavni kolovodje stav-
ke. Vlada bo postopala tudi proti
drugim železničarjem, ki so se ude-
ležili stavke.

— Iz buržujskih časov. Pri itali-
janskem socialističnem glasilu
„Avantiu“ so oblasti obsodile ne-
govega karikaturlista na devet me-
secev ječe, ker je narisal karikatu-
ro, „katera preveč izziva mržnjo
med razredi.“ — S tem so mu dali
vsaj imenitno priznanje, da je bila
karikatura dobra.

— Slikar Izidor Kaufmann, eden
izmed zelo znanih dobrih slikarjev
stare šole, je te dni na Dunaju umrl.

— Kapitalistični napredek. Med-
zavezniška kontrolna komisija je
nemški tvrdki Benz & Co. zabranila
daljnje proizvodnje. »Diesel-
ovih motorjev velike brzine, ker se
Angleži boje, da jih ne bi Nemci še
kdaj uporabljali za podmornike.

— Stavkajoči delavci pogladi to-
komotivo proti osebnemu vlaku.
Stavkajoči delavci v Rozairju v
Ameriki so pogladi proti osebnemu
vlaku lokomotivo tovornega vlaka.
Žrtv ni bilo nobenih, toda stavko-
kazi so si v drugič premislili, da bi
še enkrat vozili vlak med stavko.

— 3.000.000 za najboljšo dramo.
Na Norveškem so te dni razpisali
100.000 norveških kron nagrade za
najboljšo dramo kateregakoli do-
mačega književnika. 100.000 norve-
ških kron je v našem jeziku pove-
dano preko 3.000.000 jugoslovani-
skih. Ampak na Norveškem tudi
malce drugače cenijo duševno kul-
turo nasproti denarju.

— Se en močan dokaz za Dar-
wina. Angleški tisk pretresuje te
dni novo odkritje, ki so ga napra-
vili delavci pri kopanju v rudniškem
revirju Broken Hill v severni Rode-
ziji na Angleškem. Našli so veliko
kost, dobro ohranjenih, med njimi
celo lobanjo, ki je pripadala člove-
ku, kateri je bil silno sličen znan-
cu Pithecanthropu (človeku - opici)
z otoka Java. Na dobro ohranjenih
zobeh je poznati, da je močno trpel
na zobobolu, ker jih je imel precej
razjedene od karije. Soditi po ze-
meljskih plasteh, v katerih so te
ostanke in še razne ostanke praži-
vali, je bila doba, v kateri je ta člo-
vek živel v terciaru in sicer v nje-

govor takozvani ploščenski dobi, par milijonov let pred nami. Zanimljivo bo videti, kako se bo sedaj bigotija izmazala pred tem novim dokazom za razvojno teorijo. Ko so našli Pithecanthropove kosti, je vse cerkveno nazadnjaštvo vpilo z velikim glasom, da en posamezen slučaj še ne pomeni dokaza. Veda napreduje in dogmatične teme se polagoma umikajo pred njeno lučjo; s spoznanjem napreduje človek, iz nekdaj praznili v vedno popolnejše in vedno bolj poduhovljeno bitje.

— 50.000 uradnikov odpuste na Francoskem iz državne službe. Danes imajo v tej deželi okrog 147.000 uradnikov več, kot jih potrebujejo. In imajo tudi velik gobec proti birokratizaciji v drugih državah kakor n. pr. v Rusiji.

— Kakor poroča boljševiški tisk jo na železnicaht sovjetske Rusije uveden radi pomanjkanja delavcev 12 urni delovni čas.

Jugoslovanski generalni konzulat v New Yorku pod čegar jurisdikcijo spadajo države: New York, Pennsylvania, Ohio, New Jersey,

Virginia, West-Virginia, Massachusetts, Connecticut, New - Hampshire, Vermont, Delaware, Maryland, Maine, South-Carolina, North-Carolina, Georgia, Alabama, Mississippi, Florida, Rhode Island, naznanja: Občinstvo naj se ne obrača direktno na konzulat s svojimi prošnjami in zahtevami, ker s tem zavlačujejo svojo stvar in delo konzulata. Da bi se prišlo vsemu temu v okom, je treba, da se zainteresirani obrnejo tozadevno na svoje pristojne oblasti, ki jim bodo dala takoj potrebna navodila, da dostavijo konzulatu vse podatke. V glavnem so ti podatki nastopni: Popolno pooblastilo konzulatu, ekscerpt iz župne matice, potrdila belgrajske vlade, da je prošilec naš državljan, kar je potrebno posebno v onih primerih, kadar gre za to, da zahteva rodbina v Evropi imovino umrlega svojega člana iz Amerike, ker je veliko imovine naših državljanov poverjene varstvu upraviteljev neprijateljske imovine (The Alien Property Guardian), kateri še vedno zahtevajo takih potrdil. Z ozirom na kompenzacijo za umrle pri delu je treba poleg gori

navedenega še nastopno: A. Za umrle: Kompenzacija se plača ženi in mladoletnim, permanentno bolnim in ostalim odvisnim osebam, ki so živele s pomočjo umrlega. V tem primeru morajo nasledniki predložiti overevljene dokaze, da so res prejeli od pokojnega denarno pomoč. Te dokaze jim more dati pošta ali banka, preko katere so dobivali denar iz Amerike. Na teh potrdilih mora stati iznos vsote, datum in kraj odposiljatve in kdaj je bila pošiljatev izplačana v Evropi in komu. Če ni mogoče dati takih dokazov, tedaj mora pristojna občina potrditi, da je pokojnik res skrbel za svoje doma. Ta občinska potrdila lahko pomagajo, kadar ni drugih pravih dokazov, vendar pa niso povsem sigurna. Soproga umrlega mora priložiti potrdilo, da je še vedno vdova. Bolni morajo imeti potrdilo od zdravnika, katero mora biti potrjeno tudi od pristojne oblasti, da so neozdravljivi, da sami ne morejo skrbeti za življenje. Isto velja tudi za stare roditelje in druge. V primeru, da se podeljuje kompenzacija v mesečnih obrokih, tedaj se morajo

ta potrdila obnavljati vsake tri mesece ali pol leta, kakor to že določajo zakoni posameznih držav. Sicer bo pa to v vsakem posameznem primeru naznačeno. B. Za one, ki so trajno nesposobni: Taki dobivajo ponekod vso kompenzacijo naenkrat, ponekod v obrokih. Trajno nesposobni morajo poročati na vsake tri mesece ali vsakega pol leta, da živijo, in da so še nesposobni. Pri zahtevanju kompenzacije za umrlega morajo nasledniki vedno priložiti ubožno spričevale. Pri zahtevah lastnine umrlega morajo biti priloženi dokumenti občine. V nekaterih ameriških državah predpisuje zakon, da se mora imovina osebe, ki je neoporečno mrtva, izročiti onim osebam, ki so pozvane za naslednice, kar je pa čisto drugače kakor pri naših zakonih o nasledstvu in morajo včasih te osebe za nekatere dele imovine samo napisati priznanice in jih poslati konzulatu. Seveda se to ne more poslati naprej. V takih primerih bo naslednikom naknadno konzulat poročal o tem, če je tudi poprej dobil o zainteresiranih že vse dokumente.

1 skatola K 36.—
Najboljša hrana za dojenčke!

Zelo olajuje sredstvo za boje na želodcu, rekonvalescente in osobito za premalo hranjene ter v obtežne osebe vsake starosti.

DOBI SE POVSOD.

Tovarna kemičnih predmetov hrane

„SALUBRA“ D. D. ZAGREB

Boškovičeva ul. 23. telefon 7-91.

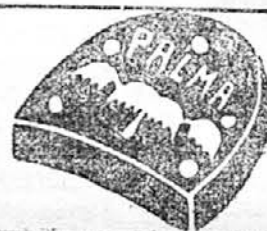
Tvornica: NOVA GRADIŠKA

Risarja

za mizarska dela išče za trajno tovarna mizarskih izdelkov Klančnik & Kompere, Maribor, Mejna ulica 6.

Salma

Neraztržljivi kavčukovi podpetniki za čevlje.

Pešajte naročnino!

Jos. Petelinc, Ljubljana, Sv. Petra nasip 7

priporoča

najcenejši nakup

na debelo in drobno:

galanterijo, srajce, kravate, nogavice, moške in ženske, šolske potrebnosti, jedilno orodje, žlice, vilice, aluminium, toaletno milo, četke za obleko, glavo, zobe in konje, čevljarstvo orodje rinčice, dretlo, sukanec. Istotam se dobe najboljši ŠIVALNI STROJI za rodbinsko in obrtno rabo, vse potrebščine za šivilje, krojače, čevljarje, NA DEBELO deli za kolesa in šivalne stroje, igle, olje itd.

Največja zaloga klavirjev in pianin v Ljubljani.

TVRDKA J. DOLENC, Ljubljana, Milšerjeva ulica št. 5

se priporoča za nakup najboljših instrumentov izvrstnih tovarn po najsolidnejših in nizkih cenah.

Medić, Rakovec & Zankl, prej A. Zankl sinovi.

Tovarna kemičnih in rudn. barv ter lakov

Centrala: Ljubljana, d z o. z. Skladišče: Novisad.

Telefon 64. Brzjavni: MERAKL, Ljubljana. Telefon 64.

Emajlni laki. Pravi firnež. Barva za pode.

Priznana najboljša in zanesljiva kakovost: barve za obleke, vse vrste barv, suhe in oljate, mavce (Gips), mastence (Federweiß), strojno olje, karbolinej, steklarski in mizarski klej, pleskarski, slikarski in mizarski čopiči, kakor tudi drugi v to stroko spadajoči predmeti. „MERAKL“, Lak za pode. „MERAKL“, Linoleum lak za pode. „MERAKL“, Emajlni lak. „MERAKL“, Brunoline.

Ceniki se začasno ne razpošiljajo!

KOTLARJI
železo- in kovinolarji
samostojni delavci dobe trajno delo pri

VAL. NEUKOMM SIN.,

tvornica strojev in bakrenih izdelkov, livarna železa in kovin, Vršac, Banat, SHS.

COSULICH-LINE

(prej AUSTRO-AMERIKANA)

Trst-Amerika prevaža potnike v New-York redno 3 krat, v Južno-Ameriko po 1 krat mesečno. — Pojasnila in prodaja vozniških listkov.

SIMON KMETEC, glavni zastopnik za Slovenijo v Ljubljani, Kolesarska ulica 28.

Najnižje cene! Nanižje cene!

VULKAN tvornica gumijevih izdelkov v Kranju

Izdeluje prvovrstne podpetnike.

Čisto domače podjetje!

Splošno kreditno društvo v Ljubljani,

registrirana zadruga z omejeno zavezo.

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 13. ure in jih obrestuje po čistih

4%

Rentni davek plača društvo iz svojega. Obresti se kapitalizirajo polletno. Večje in stalne vloge se obrestujejo po dogovoru. Posojila daje svojim zadružnikom proti vknjižbi, na osebni kredit proti poročstvu ali zastavi vrednostnih papirjev. Menice se eskomptujejo po bančni obrestni meri.

Edini, res delavski denarni zavod.

Občno konsumno društvo v Zagorju ob Savi

(vpisana zadruga z omejenim poročtvom)

sprejema

hranilne vloge, ki jih obrestuje po 4%.

Na podlagi zadnjega računskega zaključka ima 1033 članov ter sledeče društvene sklade:

Rezervni delež K 41.647'42

Društveni sklad K 30.939'43

Blagovni promet za leto 1919 je znašal K 2.329.207'94.

Član postane lahko vsak, kdor plača vstopnino K 2'50 in delež K 40'—.

Pisarna v Zagorju šte. 99.

Jadranska banka

sprejema vloge na hranilne knjižice, žiro in druge vloge pod najugodnejšimi pogoji.

Prevzema vse bančne posle pod najugodnejšimi pogoji.

Beograd, Celje, Dubrovnik, Kotor, Kranj, LJUBLJANA, Maribor, Metković, Opatija, Sarajevo, Split, Sibenik, Zadar, Zagreb, Trst, Wien.

Poslovne zveze z vsemi večjimi kraji v tu- in inozemstvu.